

Převýchova je možná!

svobodny-svet.cz/prevychova-je-mozna

29. ledna 2023

JAN KELLER

„Jednou komunista, vždycky komunista.“ Anebo v poněkud tvrdším podání: „Nelze být bývalým komunistou, tak jako nelze být bývalým černochem.“ Tato hesla jsme slýchávali velmi často. Těmto heslům odpovídá ostatně také lustrační zákon, který už z definice možnost převýchovy komunistů nepřipouští.

Kolikrát jsem si musel podobné odsudky vyslechnout, i když jsem to v předlistopadové KSČ nedotáhl ani zdaleka tak vysoko jako sice mladší, ale snaživější stranický kolega Petr Pavel. Nápadně často jsem narážky na svou nenapravitelnou politickou minulost slýchával od představitelů a sympatizantů ODS. Bylo to v době, kdy jsem býval tak zelený, že mi mohl sám Petr Pavel závidět. Angažoval jsem se v ekologii, kterou ODS považovala tak jaksi povšechně za projev extrémismu a o které tehdy občanští demokraté ještě vůbec netušili,

že se stane jejich parketou. (Je pravda, že Green Deal Petra Fialy s ochranou přírody zase tak moc společného nemá, ale to jsou drobnosti.)

Máme za sebou prezidentskou volbu. Generace revolučních studentů, která se rodila někdy počátkem 70. let a v přelomovém roce 89 se jevila jako významný aktér změny režimu, má nyní kolem padesátky. Čerstvý duch demokracie nedokázal vygenerovat z jejich řad žádného generála, ba ani obyčejného civila, který by byl schopen a hoden zaujmout ve státě funkci nejvyšší. Z vůle většiny voličů ji získal bývalý komunista. Z hlediska politického je to bída. Ovšem z hlediska pedagogického se celá věc jeví mnohem nadějněji. Otevírá se určitá šance na převýchovu v měřítku masovějším.

Náš nově zvolený prezident vyrůstal v rodinném prostředí, které nelze podle znění dnes platných zákonů označit jinak než jako zločinné. Tomu odpovídá, že téměř až do třiceti let, podle svých vlastních slov, nechápal vůbec nic. Trvalo neobvykle dlouho, než začal pod dohledem svých nových instruktorů podnikat první nesmělé krůčky k novému myšlení. Začít s převýchovou v tak pozdním věku, a navíc u případu natolik poznamenaném špatnou výchovou, bylo i v zemi Komenského ještě donedávna nepředstavitelné.

Přesto byl hodně náročný a poměrně drahý experiment spuštěn. Nový výchovný program byl pro snadnější zapamatovatelnost sestaven inverzně k programu předchozímu. Zvyk je zvyk, a proto obsahoval tři zdroje a tři součásti. Za prvé, bezvýhradná oddanost kapitalistickému zřízení. Kapitalismus je třeba pochopit jakožto výron pravdy a lásky, takže jedinou alternativou k tomuto systému je čiré zlo. Za druhé, zase láska. Tentokrát k NATO a k našemu spojenci nejvěrnějšímu. Zadávací parametry se nemění, je to opět bezpodmínečně a na věčné časy. No a za třetí, bezmezná odhodlání nasadit všechny síly k boji proti systému, který už neexistuje. Máte-li někoho milovat, musíte ostatní

nenávidět, to dá rozum. Alespoň pokud je správně naprogramován. Experiment se zdařil na výtečnou. Efekt přepólování nic nezměnil na špičkové uvědomělosti.

Z hlediska sociologického dobře víme, že nejde o Petra Pavla. To je jenom takový pokusný tvor. Ve hře je mnohem více. Jak je známo z přednášek francouzského filozofa Michela Foucaulta z jara roku 1978, moderní vládnutí historicky vyrůstá z takzvané pastýřské moci. V nutné zkratce: Lid představuje početné stádo, o které je nutno pečovat. Každý kus, který je jeho součástí, je zapotřebí pečlivě ohlídat. Je třeba přivést do stáda zpět ovečky, které se zatoulaly, zajistit jim klid a pořádek. Každému jednotlivě vysvětlit, kudy má kráčet, aby celé stádo ukázněně dopochodovalo přes všechny momentální nesnáze do žírných a věčně zelených pastvin.

Právě jsme se stali svědky jedinečného pokusu s cílem učinit z exemplární zbloudilé ovečky pastýře ze všech nejvyšších. Jedinou podmínkou bylo, aby se zmíněný kus kál dostatečně asertivně. To, že k rozhršení je nutno kát se s mimořádným důrazem, to by ani jinak duchaplného Foucaulta v životě nenapadlo. Aby bylo možno zahájit převýchovu ve velkém, postačí drobné změny v textu Ústavy. Zatím brzdí plošnou proměnu zatoulaných oveček v důstojné pastýře snad jen nedostatek prezidentských funkcí.

| [Jan Keller](#)

■ ■ ■ ■ ■ (8 votes, average: **4,50** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

